

ПРОГРАМА

ЗА РАЗВИТИЕ НА

ЧИТАЛИЩНАТА ДЕЙНОСТ

В ОБЩИНА ЕЛЕНА

ПРЕЗ 2015 ГОДИНА

ВЪВЕДЕНИЕ

Годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Елена за 2015 година се създава в изпълнение чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища и е базирана на направените от общинските читалища планове за дейността им през настоящата година. Изготвянето на годишната програма за развитие на читалищната дейност в община Елена цели обединяване на усилията за по-нататъшно развитие и укрепване на читалищата като важни обществени институции. Поставят се конкретни задачи за повишаване обществената роля на читалището и все по-дълбокото му утвърждаване като традиционен културен, образователен и информационен център. Като културно-просветни организации, обединили в себе си традиции и съвременност, читалищата в община Елена имат възможност да откликват на специфичните за всяко селище културно-просветни, информационни и социални потребности.

I. РЕСУРСИ

На територията на община Елена за 2014 г. развиват дейност 19 народни читалища:

- НЧ "Напредък- Елена -1863" гр. Елена
- НЧ "Надежда -1904 " с. Тодювци
- НЧ "Надежда - Беброво -1870" с. Беброво
- НЧ "Просвета - 1927" с. Дрента
- НЧ "Просвета - Разпоповци-1881" гр. Елена
- НЧ "Просвета - 1897" с. Палици
- НЧ "Наука - 1899" с. Костел
- НЧ "Наука - 1900" с. Марян
- НЧ "Пробуда - 1903" с. Илаков рът
- НЧ "Развитие - Руховци - 1914" с. Руховци
- НЧ "Иван Комитов - 1976" с. Каменари
- НЧ "Искра - 1900" с. Константин
- НЧ "Хр. Смирненски - 1890" с. Чакали
- НЧ "Св. Св. Кирил и Методий - 1928 г." с. Буйновци
- НЧ "Събуждане - 1894" с. Средни колиби
- НЧ "Надежда - 1942" с. Бадевци
- НЧ "Надежда - 1927" с. Шилковци
- НЧ „Съзнание - 2012" с. Яковци
- НЧ „Съгласие – 2014" с. Блъсковци (учредено през месец декември 2014 г.)

Всички народни читалища в община Елена са съдебно регистрирани и са вписани в Регистъра на народните читалища към Министерството на културата. Субсидиите за читалищата се определят при строго спазване на Закона за българските читалища, както и на Механизма за разпределение на общинската субсидия на читалищата. Освен чрез делегираните държавни средства, читалищата имат възможност да реализират собствени приходи от наеми, дарения, услуги, самодейни изяви, спечелени проекти. Общински съвет Елена е предоставил сгради за безвъзмездно ползване на всички читалища, с изключение на еленското, чиято сграда е собствена.

Основните дейности, които развиват читалищата, са художествена самодейност и библиотечно дело. Над 1 100 души е общият брой на читалищните членове в общината. Самодейците, участващи в певчески, танцови и театрални състави, са над 300 и са на възраст от 5 до 94 години. На ежегодните събори на читалищата в общината се получава своеобразен преглед на самодейността. Видно е, че в селата с малобройно население съставите са едни и същи от години и нямат възможност да предлагат нещо ново.

Проблем относно читалищните библиотеки е липсата на средства за обогатяване на книжния фонд, а в същото време голяма част от наличните книги са физически и морално остарели. В малките населени места библиотеките се посещават най-вече през лятната ваканция от ученици, търсеци задължителната литература. Необходимо е да се проявява по-голяма активност от страна на читалищните настоятелства за привличане на дарения или средства за закупуване на книги.

Демографската криза е проблем, който осезателно се усеща в дейността на читалищата – все по-застаряващо е населението, а млади хора, които да продължат самодейността, в повечето случаи няма. В някои от малките населени места се акцентува върху изследвания, свързани с историческото минало, здравословни беседи, отдаване почит на загиналите във войните.

Народните читалища са основен фактор в развитието на местната култура и просветеност, но в селата с много малко жители те играят и социална роля - там възрастните хора имат своето място за общуване, гледане на телевизия, веселят се на празници като Бабинден, Трифон Зарезан, Деня на самодееца, Баба Марта, 8 март, Деня на детето. Общината проявява грижа и разбиране в отношението си към читалищата в обезлюдените села. За разлика от много общини, в нашата няма лишено от държавна субсидия читалище, за което заслуга имат и председателите на читалищните настоятелства, които проявяват разбиране при гласуване разпределението на субсидираната численост.

Основните предизвикателства пред читалищата си остават насочени към привличане на повече млади хора към читалищния живот на селата Константин, Каменари, Палици, Беброво, Яковци, както и обогатяване на дейността с инициативи, търсеци оригиналност и по-широк обхват от участници. От читалищните настоятелства се очаква повече активност в привличане на допълнително финансиране чрез разработване на проекти, собствени приходи и дарения.

II. ОСНОВНИ ЦЕЛИ

Програмата за развитие на читалищната дейност в община Елена през 2015 г. има за цел да планира и обединява организирането и реализацията на комплекса от дейности, с цел повишаване активността на читалищните настоятелства и създаване на благоприятна творческа среда за всички възрастови групи, както и за разширяване социалните функции на читалищата. Основните цели, които се поставят, са:

- 1. Развитие и утвърждаване на духовните и културни ценности на гражданското общество чрез разгръщане на богата читалищна дейност.**
- 2. Институционално укрепване на читалищата като местни общностни центрове с културно-просветни, информационни, социални и граждански функции.**
- 3. Утвърждаване на традиционните читалищни дейности и търсене на нови форми чрез ускорено навлизане на съвременните комуникационни и информационни технологии.**
- 4. Проучване, възстановяване и запазване на обичаите и традициите в община Елена.**

5. Повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различни общности (групи в риск от социална изолация, неравностойно положение и др).

III. ОСНОВНИ ДЕЙНОСТИ

Община Елена подкрепя и оказва съдействие на всички читалища при необходимост. Контактите между председатели, секретари на читалища и представители на общинската администрация са в тон на сътрудничество и взаимодействие.

1. Библиотечно дело

При създаването на първите читалища (от 19 и началото на 20 век) библиотечната дейност е била основна – вестниците и книгите са били основен фактор за осведоменост и просвещение. В наше време, с навлизане на новите технологии, интересът към книгата постепенно отслабва и днес се предпочитат електронните медии и интернет. Библиотечният фонд в повечето читалищни библиотеки е непроменен от години поради липса на средства за закупуването на книги. Нови издания влизат единствено чрез дарения и в това отношение е положителен примерът на НЧ „Съзнание – 2012” с. Яковци, получило от частен дарител 1000 тома.

През 2015 г. се предвижда читалищата да развиват библиотечна дейност чрез:

- 1.1. Осигуряване на библиотечно – информационно обслужване на жителите от съответните населени места.
- 1.2. Подобряване на условията в читалищните библиотеки, търсене на начини за набавяне на нова литература.
- 1.3. Инициативи за приобщаване на децата и подрастващите към света на книгите, контакти с детските градини и училища по време на лятната ваканция, както и по повод седмицата на детската книга, 24 май и др.
- 1.4. Извършване на краеведска дейност, приобщаване на възрастни читалищни членове към изследване историята на селищата.
- 1.5. Въвеждане на интернет услуги в малките населени места.
- 1.6. Уреждане на кътове и изложби, посветени на годишнини, свързани с исторически дати и личности.

2. Културно-масова дейност

Всяко читалище изготвя свой календар на културните събития през предстоящата година. Броят на изявиите зависи до голяма степен от броя на жителите в населеното място, но има читалища, в които е необходимо активизиране за приобщаване на хора от различни възрасти към читалищния живот. Важно е да се търси съдействие от кметовете и кметските наместници, особено в малките населени места, където читалището е единствената културна институция.

За развитието на културно-масовата дейност през 2015 г. е необходимо:

- 2.1. Да се изпълни с повече съдържателност честването на официални и традиционни празници, събори, годишнини.
- 2.2. При избрани поводи да се подреждат тематични изложби, витрини и кътове.
- 2.3. Организиране на концертни програми и изяви, свързани със съхраняването, обогатяването и популяризирането на местни традиции и обичаи.
- 2.4. Приобщаване на младите в събиране и разпространяване на знания за родния край; проучване на архивни документи за историята на района и тяхното разпространяване сред населението по подходящ начин.

3. Художествена самодейност

Читалищата в общината дават възможности за изява на талантливите хора и за развитието на любителското художествено творчество. Изградените художествени самодейни състави осъществяват богата творческа дейност и имат многобройни изяви. От общинския събор на читалищата става ясно, че са работи за привличане на децата, а това е особено важно в селата, където са ограничени възможностите за забавление. Художествена самодейност не развиват 5 от общинските читалища, останалите, макар и в различен мащаб, работят в тази насока и представят уменията си на местни, общински, регионални, областни, национални и международни изяви. Най-положителен за изминалата година е примерът на НЧ „Просвета 1897” с. Палици, което вече е с 3 самодейни състава - освен за фолклорно пеене и детска танцова формация, си имат и група за градски песни.

Липсата на достатъчно средства за изяви на самодейните състави е факт, но тук може да се прояви повече гъвкавост в търсене на платени участия особено в селищата с къщи за селски туризъм и хотели. Препоръчително е и да се полагат усилия за „подмладяване” на съставите, колкото и в някои селца това да е трудно.

3.1. Форми на художествена самодейност:

3.1.1. Временни самодейни художествени състави се сформират за провеждане на местни обичаи - Силвестър, Ладуване, Сурвакан, Коледуване и други. Тези групи се събират само за определен период, докато трае подготовката и провеждането на проявата, после се разформировават.

3.1.2. Постоянно действащи самодейни художествени състави има в читалищата в

Елена, Беброво, Константин, Чакали, Марян, Костел, Палици, Буйновци, Илаков рът, Руховци, Разпоповци.

3.2. Акценти в художествено-творческата дейност:

При добра работа на читалищните настоятелства с жителите на населените места може да се работи за:

3.2.1. Повишаване на художествено-творческите постижения на самодейните състави и индивидуалните изпълнители;

3.2.2. Създаване на нови самодейни състави, кръжоци, клубове и други форми на художествена самодейност в читалищата в по-големите населени места;

3.2.3. Създаване и развитие на форми на художествено творчество сред децата и младежите;

3.2.4. Успешно участие на читалищни състави и индивидуални изпълнители в общински, регионални, национални и други конкурси, прегледи и фестивали по избор и съобразно възможностите;

3.2.5. Подготовка и участие в общинския празник на народните читалища през месец май, в традиционния празник на дружеските градове „Балканът пее и разказва” и други.

4. Разработване на проекти

Разработването на проекти и кандидатстването по различни отворени програми дава възможност за осигуряване на допълнителни средства за обогатяване на материалната база и обогатяване на цялостната дейност на читалището. През изминалата 2014 г. всички

читалища кандидатстваха с проекти към Министерство на културата по 3 направления. Единствено НЧ „Искра-1900” получи 1500 лв. за ремонтни дейности по сградния фонд. Заявената втора сесия по тази програма така и не беше обявена. НЧ „Св.свети Кирил и Методий-1928” с. Буйновци кандидатства в направление „Художествено-творческа дейност и попълване на библиотечния фонд” и след като не получи исканите средства за народни носии, намери дарители, благодарение на които това стана възможно.

През 2016 г. министерство на културата ще и отпусне допълнителни субсидирани бройки на база одобрени проектни предложения. За целта е нужно в срок до 31 август да се изпратят попълнени формулярите за кандидатстване, като Общината отново се ангажира да оказва необходимото съдействие.

5. Подобряване на финансовото състояние и финансово - счетоводната отчетност

Читалищата набират средства от субсидии от държавния бюджет, членски внос, културно-просветна дейност, наеми, дарения и др.

Подобряване финансовото състояние на читалището може да се получи чрез реализиране на инициативи за набиране на допълнителни средства от дарения, използване на възможностите на проекти и програми, наем от движимо и недвижимо имущество.

Финансово счетоводната отчетност следва да е съобразена със законовите норми. Финансови отчети се представят в общината в определените срокове. Има какво да се желае по отношение на спазването на датата за месечните финансови отчети от някои читалища. По отношение на отчитаната дейност също е желателно да се поразчупи клишетото – сравняване на отчети от предишни години, оставя впечатление за тотално еднообразие и застиналост. Буди въпрос и фактът, че от Фондация за реформа на местното самоуправление бяха получени компютри и лаптопи от читалища, които продължават да представят отчетите си в ръкописен вид.

6. Организационна дейност

Читалищата в община Елена организират своята дейност, спазвайки основните принципи в Закона за народните читалища като самостоятелни юридически лица. Всяко читалище поддържа своята членска маса и се ръководи от своя върховен орган – общото събрание, а през времето, в което не функционира – от законно избрано читалищно настоятелство.

Председателите на народните читалища в срок до 10 ноември представят на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

IV. ПАРТНЬОРСТВА

Основи партньори в дейността на читалищата са Община Елена, кметствата, кметските наместничества, училищата, детските градини, Общински детски комплекс, клубовете на пенсионера, НПО и други организации.

**ПЛАН ЗА ДЕЙНОСТТА НА ЧИТАЛИЩАТА
В ОБЩИНА ЕЛЕНА 2015 ГОДИНА**

№	ЧИТАЛИЩЕ	КАЛЕНДАР НА СЪБИТИЯТА И ЧЕСТВАНИЯТА
1.	НЧ „Напредък - Елена - 1863” гр. Елена	Февруари Общо отчетно-изборно събрание март 1 март-Празник на самодееца април Обявяване на номинацията „Почтените хора на нашия град” Обявяване на конкурс за снимка „Големите хора на малкия град” Премиера на театралния състав май Участие в празничните дни на град Елена Премиера с детски куклен театър на театрална студия „Дъга” юни Постановка на детско театрално студио „Животвор” Участие в общинския събор на читалищата юли „Дамско училище” - творчески работилници Участие в Медена седянка по еленски Благотворителен концерт Август „Живо село” - творческа инициатива съвместно с читалища от общината октомври-декември Празнични представления Обявяване на резултатите от конкурса „Почтените хора на нашия град” Обявяване на резултатите от конкурса за снимка „Големите хора на малкия град” Целогодишно: Участия на читалищните състави в местни, регионални, национални и международни фестивали и конкурси
2.	НЧ „Надежда - 1870” - с. Беброво	Януари Бабинден – традиционна седянка февруари Седянка за Трифон Зарезан март Баба Марта в ЦДГ „Вяра, Надежда и Любов” и в ОУ „Хр. Ботев” Осмомартенска седянка Тодоровден-надбягване с коне Пролетна дискотека Април Седмица на детската книга Народен обичай Лазаруване Великденска празнична програма Май 145 г. от създаването на читалището Гергьовденски събор на с. Беброво

		Фестивал „Хайдушка песен” в с. Мердания 24 май - програма от ОУ, ЦДГ и НЧ На събор в с. Чакали юни 1 юни-ден на детето Събор на читалищата в общината-домакинстване октомври Петковден - събор в с. Беброво ноември Ден на будителя-програма в музея декември Народен обичай Коледуване Коледна празнична програма Новогодишна танцова забава Целогодишно Всяка сряда - седенки с жени от селото от 13:00 ч. до 17:00 ч. Честване рождени дни на самодейци към читалището
3.	НЧ „Просвета – Разпоповци - 1881”	февруари Ден на лозаря Трифон Зарезан март Осми март - ден на жената Премиера на театрална постановка юни Участие в Общинския събор на народните читалища Участие на групата за скечове и песни в Националния събор на читалищата в гр. Бяла август Юбилейни чествания на 70 и 80-годишни разпоповчани
4.	НЧ „Христо Смирненски - 1890” с. Чакали	март Честване на 1 март - ден на самодееца 8 март - ден на жената април Великден юни Голямата неделя - събор на селото Участие в общинския събор на читалищата декември Поклонение пред паметта на героите, загинали във войните Целогодишно Подготовка за участие в общински и областни надпявания
5.	НЧ „Събуждане - 1894”с. Средни колиби	януари Празнуване на Йордановден и Ивановден с почерпка февруари „Зарязване” на 100-годишна асма в центъра на селото и почерпка април Църковна служба в църквата „Св. Димитър” по случай Цветница, раздаване на осветени върбови клонки май Селски събор - църковна служба, програма и почерпка по повод Великден Ден на славянската писменост

		юни Енювден - Изготвяне на венец от билки, минаване през него август Събор на с. Раювци - съдействие за организацията октомври Димитровден - храмов празник: литургия, курбан и почерпка декември Никулден-литургия и почерпка Игнажден-обичай „Полазник” Рождество Христово
6.	НЧ „Просвета- 1897” с. Палици	Януари Обичай сурвакане – организирано посещение на деца по домовете Бабинден - програма от певческа и детска танцова група Февруари Изработване на мартеници от децата в с. Палици март 1 март - ден на самодееца и Баба Марта 3 март - вдигане на националния флаг 8 март - празник на жената-програма от самодейните състави и почерпка Април Лазаровден – пресъздаване на обичая лазаруване от децата на селото Великден – Честване на църковния празник и сбор на селото с художествена програма и жива оркестър май 24 май - Ден на славянската писменост и култура юни 1 юни - Ден на детето - деца рисуват на асфалт Участие на детската танцова група в детския фестивал „Раховче” Участие в Общинския събор на народните читалища в с. Беброво Участие на двете певчески групи в общински, регионални и областни фестивали Юли „Здравей, ваканция!” – да четем заедно Август Запознаване на децата с народни обичаи и танци Октомври Празник на еленския бут ноември Почитане стария празник на с. Палици 1 ноември-ден на будителите - програма от изпълнения на певческите и танцовата групи декември Коледен концерт със забавна томбола, музика и танци
7.	НЧ „Наука – 1899” с. Костел	януари Коледно-новогодишни тържества Бабинден февруари Помен за убитите във войните костелчани март Ден на самодееца Ден на жената май-юни-юли

		Участия в общински събори август Местен събор на селото „Довиждане, до следващото лянто” – концерт от певческата група към читалището септември Участия в събори и надпявания
8.	НЧ „Искра – 1900” с. Константин	януари Силвестър - обичай Бабинден, Ден на родилната помощ Февруари Тодоровден - общоселски празник март Баба Марта – обичай Освобождение на България – поднасяне на венци Осмомартенска седянка април Лазаровден - обичай лазаруване май Участие в Балкан фолк 24 май - ден на славянската писменост – съвместни изяви на читалището и ОУ „Отец Паисий” с. Константин юни Съвместно с кметството отпразнуване на традиционния събор на селото Участие в Общинския събор на народните читалища Надпяване на Петропавловския манастир Август Участие в „Андъка пее и танцува” с. Боженци септември Ден на съединението Ден на независимостта ноември Ден на народните будители Ден на християнското семейство декември Коледно тържество Новогодишен концерт

9.	НЧ „Наука-1900” с. Марян	януари Честване деня на родилната помощ Панихида за загиналите във войните февруари Трифон Зарезан март Честване на 8 март юни Участие в общинския събор на читалищата в с. Беброво август Провеждане на традиционния Марянки събор декември Поклонение на паметниците на загиналите край Марян воители Организиране на коледно и новогодишно тържество Целогодишно Подготовка и участие в общински и други мероприятия
10.	НЧ „Пробуда – 1903” с. Илаков рът	януари Провеждане на годишно отчетно събрание Честване на Бабинден - Ден на родилната помощ февруари Честване на Трифон Зарезан - Ден на лозаря март Честване деня на самодееца Честване деня на жената май Летен събор на селото - Гергьовден Участие в Балканфолк - В. Търново юни Участие в общинския събор на читалищата Участие в надпяването „Авлига пее” с. Обединение юли Участие в надпяването край Петропавловския манастир август Участие в „Карандила пее и разказва” декември Провеждане на зимния събор на селото Провеждане на тържества по случай Коледа и Нова година

11.	НЧ „Надежда – 1904” с. Тодювци	януари Народен обичай „Сурвакане” - посрещане на деца сурвакари февруари Традиционен празник Трифон Зарезан - дегустация на местни вина март Изложба на мартеници, изработени от жените на село Тодювци април Изложба на великденски яйца и други великденски произведения май 24 май - Ден на българската просвета и култура. Литературен кът в библиотеката юни 2 юни - Ден на Христо Ботев и на загиналите за свободата и независимостта на България. Изложба от произведения на Ботев в библиотеката август Традиционен събор на селото. Посрещане на самодейци от друго читалище и оркестър с музикална програма септември 6 септември - честване 130 години от Съединението 22 септември - честване независимостта на България октомври Международен ден на възрастните хора. Празнично тържество декември Коледни и новогодишни празници. Запалване светлините на коледната елха

12.	НЧ „Развитие – Руховци – 1914” с. Руховци	януари Новогодишно тържество и обичай „Сурвакане” Панихида в памет на отец Сергей февруари Трифон Зарезан – общоселско тържество Естрадно - сатирична програма и народно веселие за Сирни заговезни март Ден на самодееца – поздравителен концерт 3 март – тържествено честване на националния празник Осмомартенска седянка април Великденски празници: * концерт църковни песнопения * конкурс „Най-хубав козунак и най-красиво боядисано яйце” – конкурс за най-красиво великденско яйце и най-оригинален козунак * излет сред природата май Участие в Неювския събор Участие в старопланински събор „Балкан фолк юни Рецитал по Ботеви стихотворения по случай 168 години от гибелта му Ладуване на Енювден Участие в XIV общински събор на читалищата в с. Беброво август Културни и развлекателни изяви за Руховския събор септември Честване Деня на независимостта октомври Лекция от свещеник за дейността и закрилата Преподобни Йоан Рилски Чудотворец ноември Рецитал по стихове на Христо Медникаров по случай Деня на народните будители декември Коледни празници: * концерт църковни песнопения * културно-образователна програма * томбола Целогодишно: Културен обмен с НЧ „Напредък – Елена – 1863”
13.	НЧ „Просвета - 1927” с. Дрента	1. Ремонт на покрива на читалището 2. Смяна на осветлението в салона на читалището 3. Ремонт на библиотеката 4. Организиране на Великденски празник и Бабинден 5. Организиране на годишния събор <i>Задачи и предложения за дейността на женския клуб към НЧ „Просвета-1927”</i> * организиране на селски тържества * събиране на стари готварски рецепти и издаването на книга или брошура * благотворителност * закупуване на рутер и интернет камера за постоянно наблюдение 6. Организиране на библиотечна сбирка на генеалогични сборници, краеведски

		истории и изследвания на селата от еленска 7. Обновяване на библиотечния фонд 8. Събиране на документи, научни изследвания и всякакви сведения, отнасящи се за Дрента и прилежащите махали, с цел изготвяне на проект за развитие на жизнената среда в Дрента 10. Организиране на профилактични прегледи на жителите от селото 11. Цикъл беседи по книгата на Мария Требен 12. Административни услуги за жителите на Дрента
14.	НЧ „Надежда – 1927” с. Шилковци	януари Празнуване деня на родилната помощ - Бабинден февруари Празнуване деня на лозаря март Празнуване международния ден на жените Посрещане на пролетта май Организиране събор на Гърдевци – 6 май Представяне новата книга на Анка Балукова, среща и беседа с авторката юли Организиране на междуселска среща на с. Баевци август Празник на производителя октомври Ден на възрастните хора ноември Ден на народните будители - поздравителни адреси на изтъкнати членове на читалището декември Организиране на новогодишно тържество за хората от района * На празниците 3 март, 6 септември и 22 септември се полагат цветя на паметника в с. Шилковци и се почита паметта на загиналите * Подаряват се цветя и скромни подаръци на членовете на читалището, навършващи кръгла годишнина
15.	НЧ „Свети свети Кирил и Методий” с. Буйновци	януари Ден на родилната помощ - пресъздаване на обичая бабуване, общоселска седянка в клуба на читалището февруари 14 февруари - Ден на лозаря – запазване на старите традиции; излет до връх „Острец”, тържество с програма, весела част, избиране „Цар на лозарите” Сирни заговезни – провеждане на обичая „Мечка” Посещаване на домовете с пожелание за здраве и дълголетие март Тържество по случай 8 март април Великден - музикална програма, конкурс за най-красиво яйце, художествена програма май 24 май - празник на читалището юни

		Участие в общинския събор на читалищата в с. Беброво август Илинден - традиционен празник на селото декември Провеждане на обичай коледуване Посрещане на Дядо Коледа Целогодишно: Активно участие в подготовката на всички местни и традиционни празници в селото Участие на певческата група в общински, регионални и национални събори
16.	НЧ „Съзнание – 2012” с. Яковци	февруари Празнуване на Трифон зарезан и Свети Валентин март Честване Деня на жената Посрещане на Първа пролет май Провеждане на традиционния събор по случай Петдесятница юни Честване Деня на детето 8 юни - организиране на традиционния събор в с. Яковци по случай Голямата неделя. Празник на читалището Участие в общинския събор на читалищата в с. Беброво юли Турнир по футбол на малки врати август Организиране на лятна дискотека октомври Организиране на турнир по шахмат Декември Празнуване на коледните и новогодишните празници
17.	НЧ „Надежда-1942” с. Бадевци	1. Текущи ремонти – изкърпване и боядисване на II гримборна, ремонт на покрива, направа на комин, ремонт на вътрешната ел. Инсталация, поддържане на читалищния парк и направа на телена ограда 2. Библиотечна дейност - закупуване на нови книги 3. Извършване на краеведска дейност – да продължи извършването на проучванията 4. Културно-масова дейност * оказване помощ за организиране на родови срещи * съвместно с читалището в с. Средни колиби организиране честване на Нова година, Бабинден и 8 март 5. Организационна дейност * организиране и провеждане на отчетно събрание * набиране на допълнителни средства от дарения * използване на възможностите за проекти и програми
18.	НЧ „Иван Комитов – 1976” с. Каменари	януари Сурвакари Бабинден Март Баба Марта Ден на жената

		Първа пролет април Великденско празненство май Традиционен събор на с. Каменари Гергьовден Празник на НЧ „Иван Комитов - 1976” и Ден на славянската писменост и на българската култура юни Ден на детето Програма на певческа група „Веселие” декември Коледа Новогодишна забава
19.	НЧ „Съгласие – 2014” с. Блъсковци	1. Отбелязване на традиционни празници Бабинден Ден на лозаря 8 март-Ден на жената Посрещане на пролетта Ден на хумора Лазаровден-осветяване на върбови клонки Великденски водосвет 2. Честване на прояви с местно значение Молебен в на черковището в с. Търкашени на Възнесение Господне Молебен на черковището в с. Марафелци в деня на Свети Дух Ежегоден събор в с. Търкашени Празник на плодородието 3. Създаване на библиотечен фонд